

AMSTERDAM, 13 DECEMBER 2013. CONCEPT ACTIVITEITEN OVERZICHT

als onderdeel van het Jaarverslag 2013 van de Stichting Schaduwkade

De Schaduwkade werd in 2013 gerealiseerd.

Op 26 mei van dit jaar is de herdenkingskade onthuld door de (loco-)burgemeester van Amsterdam, mevr. C. Gehrels in het bijzijn van 400 genodigden en belangstellenden.

De Schaduwkade is een monument op het deel van de Nieuwe Keizersgracht dat is gelegen tussen de Amstel en de Weesperstraat in Amsterdam. Het monument bestaat uit de naambordjes van 200 vermoorde joodse bewoners, geplaatst tegenover hun voormalige woningen in de kaderand aan de overzijde van het water, langs de Hermitage.

Initiatiefgroep

Om de schaduwkade te kunnen realiseren is de initiatiefgroep van 11 bewoners van de Nieuwe Keizersgracht met regelmaat bij elkaar gekomen. Zij gaven uitvoering aan de voorbereidingen die in de eerste fase van het project in gang werd gezet door toen nog 15 bewoners. Drie van hen zijn tijdens het proces om hen moverende redenen en in goede harmonie gestopt. We betreuren zeer dat één bewoonster is overleden.

De voltallige groep heeft in 2012 acht en in 2013 negen bijeenkomsten gehad, op wisselende adressen. Het werk is verdeeld over de hier volgende commissies:

- **onderzoek:** naar de voormalige bewoners van in de jaren 1940-1945, die vermoord / gestorven zijn en hun nabestaanden. Als bronnen zijn gebruikt: Stadsarchief Amsterdam: woon- en archiefkaarten, de website joodsmonument.nl, de Cartotheek van de Joodse Raad, de gegevens van de Oorlogsgraven Stichting en van Yad Vashem (Israels officiële staatsinstelling voor het herdenken van de joodse slachtoffers van de Holocaust en de redders van Joden. Nabestaanden zijn via ieders netwerken gevonden.

- **Media/PR:** zorg dragen voor persberichten, artikelen voor buurtkrant, Auschwitz Bulletin, Februaristaking-krant, en andere perscontacten.

In 2012 is één, in 2013 zijn twee nieuwsbrieven verzonden naar >400 personen.

- **Naambordjes:** voorbereiden en begeleiden ontwerp, uitvoering en plaatsing van de naambordjes en de drie informatieborden

- **Contacten:** diverse gesprekken met de gemeentelijke instanties, politiek en ambtelijk en met betrokken organisaties als bijv. Het Joods Historisch Museum, het Auschwitz Comité.

- **Draagvlak:** ondermeer door huis-aan-huis verspreiden folders, interviews met bewoners en de organisatie van een informatie-bijeenkomst in november 2012

- **Sponsoring en financiën.** De penningmeester heeft naast het maken van de begroting, zorg gedragen voor het ontvangen en administreren van giften en subsidies. Daarnaast hebben tientallen gesprekken met potentiële sponsoren, fondsen en bedrijven/organisaties plaatsgehad.

- **Onthulling:** voorbereidingen betroffen: programma van de dag, onthullingsdoek maken, bloemen verzorgen, chazzan uitnodigen, regelen van muziek, geluid, spreekgestoelte, stoelen, tent en catering en kiezels. Draaiboek van de dag maken en gezamenlijk 26 mei beleven. Daaraan vooraf zijn alle nabestaanden ontvangen en na afloop is gelegenheid geboden elkaar te ontmoeten bij het van Brants Rus Hofje, waar wij de catering verzorgden. Met name bij de logistieke zaken hebben we veel medewerking gekregen van de gemeente, de Hermitage en de Hervormde Diaconie

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Schaduwkade is slechts enkele keren bij elkaar geweest om de stichting op te richten en het bestuur vast te stellen.

Informatie buurt

In 2010 werd de eerste uitnodiging voor een oriënterende bijeenkomst huis-aan-huis verspreid op het betreffende deel van de Nieuwe Keizersgracht. 25 mensen zijn hierop ingegaan en een werkgroep van 15 grachtbewoners is in 2011 begonnen met het bespreken van ideeën hoe de vermoorde joden van dit deel van de NK gracht op een blijvende manier zouden kunnen worden herdacht. In 2012 is d.m.v. een huis-aan-huis interviewronde het draagvlak voor de Schaduwkade onderzocht. Er is positief en met waardering gereageerd op het idee. Er was geen enkele tegenstand.

In november 2012 is een goed bezochte (50 personen) buurtbijeenkomst georganiseerd, waarvoor huis-aan-huis uitnodigingen **zijn** verspreid. **De** Weesper-Plantage buurtkrant heeft voor- en na de bijeenkomst hier aandacht aan besteed. De naam Schaduwkade is toen geïntroduceerd en het was tevens de start van de financiële actie, zodat d.m.v. het adopteren van naambordjes de plannen gerealiseerd zouden kunnen worden. Het eerste ontwerp is van naambordjes is toen aan de aanwezigen gepresenteerd.

Informatie Materiaal:

In 2011 en in 2013 zijn informatieve folders gemaakt, uitgedeeld en huis-aan-huis verspreid en rondgestuurd en uitgedeeld op relevante bijeenkomsten.

Website

Sinds juni 2012 is deze (www.schaduwkade.nl) online. Deze website is om niet beschikbaar gesteld door een bevriende webdesigner. De website wordt nog steeds bijgehouden en aangevuld.

In 2013 hebben zo'n 4000 unieke bezoekers de website bezocht.

Informatieborden

In de zomer van 2013 zijn twee extra informatieborden op beide bruggen de Schaduwkade omsluitend, aangebracht. Dit om voorbijgangers op het monument te wijzen. Deze borden voldeden niet geheel aan de opzet en leidden tot veel onduidelijkheden en vragen. En eind december 2013 is besloten deze borden te vervangen. Hierbij heeft de firma Mijksenaar met ons meegedacht en later is aan hen het nieuwe ontwerp uitbesteed.

De borden zullen in 2014 bevestigd worden.

Tegenslag

In de lente van 2013 zijn extra bijeenkomsten nodig geweest om een dreigend kort geding te voorkomen. Op een laat tijdstip (begin april 2013) is een zeer beperkt aantal bewoners dwars gaan liggen, waaronder een voormalig bestuurslid van onze Stichting die zich had teruggetrokken vóór de informatieavond (november 2012).

Er zijn met hen diverse gesprekken gevoerd. Het eerste op ons initiatief. Grote zorg was dat de onthulling in gevaar zou komen. Nadat de door ons als querulanten ervaren bewoners, de voorzitter van het Stadsdeelbestuur Amsterdam Centrum hadden benaderd, heeft de laatste

een gesprek tussen hen en ons geleid. Hierna zagen we ons helaas genoodzaakt alsnog een advocaat in te schakelen die ons (pro deo) heeft geadviseerd. Uiteindelijk heeft een kort mediation traject van twee bijeenkomsten plaatsgevonden, waarna de dreiging van kort geding uiteindelijk is ingetrokken. De uitkomst van de mediation was dat een drietal bordjes niet recht tegenover twee voormalige woonhuizen van slachtoffers zijn geplaatst. De nabestaanden van deze mensen hebben we hierover moeten inlichten. Ondanks afspraken dat geen verdere tegenacties zouden komen, werd via een open brief aan de burgemeester van Amsterdam, twee dagen voor de onthulling, de pers door hen geattendeerd op hun onvrede. Mede dankzij deze actie is een groot (zeer positief) artikel in Het Parool over de Schaduwkade verschenen.

Sindsdien

hebben we kunnen constateren dat de Schaduwkade zeer regelmatig door mensen wordt bezocht en krijgen we vaak positief commentaar op het bescheiden karakter van het monument wat mede daardoor veel indruk maakt.

De initiatiefgroep Schaduwkade

werd gevormd door de volgende bewoners van de Nieuwe Keizersgracht tussen de Amstel en de Weesperstraat:

Paul Citroen
Beatrijs Stemerding
Heleen Gans
Jacob Kohnstamm
Leydy Lübbers
Suzanne Rodrigues Pereira
Dirk Jan Veldman
Ruud Verdonck
Bob van der Winden
Willem Zillig

Amsterdam, 20 december 2013.